

*Kokemuksia järjestön ja oppilaitosten
yhteistyöstä terveyden ja hyvinvoinnin
edistämisessä*

Merit Lindén, projektipäällikkö
Ehkäisevä päihdetyö EHYT | AMIS – Arjen Ammattilaiset

AMIS – Arjen Ammattilaiset

Kehittämishanke vuosina 2011-2015

7 työntekijää

Päätuotteina Ryhmäilmiö ja Päihdeilmiö-koulutukset ja materiaalit

Myös:

- 2 kirjaa ja 5 selvitystä
- 2 valtakunnallista kampanjaa, joiden puitteissa yli 70 toimenpide-ehdotusta, 8 infograafia

Ryhmäilmiö

Ammatillisiin oppilaitoksiin suunnattu koulutus ja kirja, joissa keskiössä on ryhmä, ryhmädynamiikka, ryhmän ilmiöt, ryhmässä tehtävät hyvinvointitehtävät
-> osallisuuden, vuorovaikutuksen, hyvinvoinnin ja ammatti-identiteetin vahvistaminen

Kehittämistyössä oli mukana 4 oppilaitosta eri puolilla Suomea. Kehittämistyötä tehtiin vuosina 2012-2013. Ryhmäilmiö julkaistiin tammikuussa 2014, nyt koulutettuja noin 3000.

Esityksen sisältö:

Erilaisuus

Ajankohtaisuus

Helppous

Hyvinvointityö oppilaitoksissa

Lakisääteistä mutta ei ensisijaista

- > usein yksikön/oppilaitoksen itse päätettävissä toteutuksesta
- > voidaan tarvittaessa vedota kuitenkin lakiin

Kasvatuksen ja koulutuksen ikuinen tasapainoilu

- > motivaatio ja ymmärrys siitä, miten tämä vaikuttaa myös koulutukseen
- > on täysin mahdotonta saada koko henkilökunta asian taakse

Yhteistyön ABC

- Halutaanko paikallista, alueellista vai valtakunnallista yhteistyötä?
- Onko järjestöllä resurssit toteuttaa toimintaa, jos kysyntää tulee?
- Tunteeko järjestö oppilaitosten arjen, hallinnon, motivaation, ajankohtaiset asiat?
- Onko jo olemassa olevia kontakteja tai omaa työkokemusta oppilaitoksista?
- Onko oma tuote riittävän spesifi, selkeä, oppilaitosten tarpeita vastaava, helposti käyttöön otettava (ilman lisäresursseja)

Yhteistyön ABC

Realistinen aikataulu ja suunnitelmallinen yhteydenpito

- Oppilaitoksen arkea rytmittävät monenlaiset tekijät. Niiden mukaan on vaan mentävä.
- Yhteydenpito voi olla hidastakin, kun päätöksille tarvitaan vahvistuksia johdolta.
- Toisaalta, on pystyttävä reagoimaan nopeisiinkin yhteistyöpyyntöihin.
- Oma ammattilaisuus pitää muistaa, tuli millaisia toiveita tahansa!

Yhteistyön ABC

Yhteistyö ja levittämiskanavat alueellisuuden, tuotteen ja tarkoituksen mukaan

- Materiaalit
- Sisältökoulutukset
- Toimintamallit
- Järjestön itse toteuttama menetelmä/palvelu
- Muu yhteistyö, esim. hyvinvointipäivät

Kohderyhmät ja miten heidät tavoitetaan/motivoidaan?

- Opettajat
- Rehtorit/yksikön johtajat
- Koulutuskuntayhtymä

Kohderyhmät ja miten heidät motivoidaan?

- Opettajat
 - Aktiiviset ja innostuneet opettajat tulevat ensin ja vetävät sitten muita mukaan
 - Tärkeintä olisi kuitenkin tavoittaa ne, jotka eivät ole niin kiinnostuneita/motivoituneita
 - Hyvin toimiva työryhmä motivoi kehittämiseen

Kohderyhmät ja miten heidät motivoidaan?

- Opettajat

- Motivoituneet opettajat tavoitetaan suoraan ja nopeasti
- Ei niin motivoituneet tavoitetaan johdon/kehittämispäälliköiden kautta

Kohderyhmät ja miten heidät motivoidaan?

- Opettajat
 - Omasta työstä nousevat tarpeet, niihin jotain eli pitää ymmärtää opettajan tausta, motivaatio ja tavoite -> pienikin motivaation poikanen mahdollistaa muun tiedon, taidon ja ideologian vastaanoton
 - Pakko on välillä hyvä motivaatio

Kohderyhmät ja miten heidät tavoitetaan/motivoidaan?

- Rehtorit/yksikön johtajat
 - Vaikea ryhmä tavoittaa, koska yksiköissä ja koulutuskuntayhtymissä eri rakenteet ja käytännöt.
 - Innostuneen johtajan kanssa helppo toimia, ei-innostuneen kanssa lähes mahdotonta
 - Innostuneet tavoitetaan suoraan, ei niin innostuneet opettajien kautta, jos silloinkaan

Kohderyhmät ja miten heidät tavoitetaan/motivoidaan?

- Rehtorit/yksikön johtajat
 - Paras motivaatio, on henkilöstöltä nousseet tarpeet ja toiveet
 - Avoimessa ja keskustelelevassa yksikössä kehittämistyöhön motivoidutaan paremmin
 - Uudistuvat lait ja asetukset voivat edistää yhteistyötä tai hidastaa sitä

Kohderyhmät ja miten heidät tavoitetaan/motivoidaan?

- Koulutuskuntayhtymä
 - Usein ei kovinkaan paljon ohjausta yksiköiden toimintaan
 - KKY:n kehittämisvastaavilla ei välttämättä ole aina päätösvaltaa yksiköiden toiminnasta/kehittämisestä – ovat usein järjestöihin rinnastettavassa asemassa

Markkinointi

- Suorapostitus
- Mainostus
- Yhteistyötahojen kautta
- Koulutusten kautta sana kiertoon
- Ammatilliset tilaisuudet

Markkinointi

Ei riitä, että tuote/toiminta on hyvä.

Hyviä on jo todella paljon.

Pitää pystyä motivoimaan.

(Miksi kannattaisi muuttaa omia toimintatapojaan/ottaa uusi yhteistyökumppani, jos vanhakin toimii jotenkuten. Miksi panostaisin tähän muutaman tunnin, kun olisi niin paljon muutakin. Miksi meidän tuote on parempi kuin muiden vanhat.)

Mistä tukea järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyöhön?

Hyvät suosittelijat ratkaisevat

- Yhteistyö esim. Opetushallituksen kanssa on tärkeää
- Suosittelussa motivaation synnyttäminen on tärkeintä
- Tehokkainta olisi henkilökohtainen kohtaaminen, mutta liian hidasta/kustannustehotonta
- Mainostus, kertaus ja suosittelevat puheet levittävät toimintamalleja tehokkaimmin – Hyvä tuote myy itse itsensä

Mistä tukea järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyöhön?

- Oppilaitoshenkilöstön mielikuvat luotettavista ja hyvistä toimijoista on vahvin yhteistyön tekijä
- Järjestöillä on itsetutkinnan paikka – liika vaatimattomuus estää yhteistyötä
- Mitä pienempi järjestö ja/tai moninainen toiminta, sen hankalampaa yhteistyö on
- Käytettävyys ja visuaalisuus ovat yllättävän tärkeitä. Niihin ulkopuolista tukea!

Milloin yhteistyö on onnistunutta?

Kun oppilaitosyhteistyötä kehitetään tai päivitetään, pitää asettaa tavoitteet. Mikä tulos on tavoitteena?

Määrällisiä tavoitteita pitää olla: 10 yhteistyöoppilaitosta? Lähin oppilaitos, jossa tiivis yhteistyö? 3000 tilattua materiaalia?

Mutta entä se oikea tulos?

Milloin yhteistyö on onnistunutta?

Arvioinnille asetetaan jo alussa aikataulu. Milloin arvioidaan, millä keinoilla, mitä tehdään jos tulos on huono/hyvä?

Palaute

- Jos luotetaan niihin aktiivisiin, jotka tulevat aina tilaisuuden/koulutuksen jälkeen sanomaan, että ”olipa hyvä juttu, kiitos”, niin olemme kaikki onnistuneet erinomaisesti. Mutta vaikuttavuutta ei välttämättä ole enää muutaman viikon päästä.
- Pitää selvittää, onko tapahtunut muutosta. Onko toiminta/materiaali juurtunut arkeen. Ei ole onnistunutta, että kaksi opettajaa yksiköstä toteuttaa joitain osioita/on sitoutunut yhteistyöhön. -> rima korkeammalle

Milloin yhteistyö on onnistunutta?

- Onnistumista ei ole se, että malli/materiaalit on otettu käyttöön ja/tai järjestetään yhteistyössä kaikenlaisia tapahtumia/kohtaamista.
- Onnistumista on se, että opiskelijan motivaatio kasvaa, terveyskäyttäytyminen vahvistuu, onnistumisen ja osallisuuden kokemuksia kertyy.

Yhteenveto:

Kun tietää keitä me olemme, mitä me teemme, miksi meidän kanssa olisi hyvä tehdä, mitä muut siitä saavat, missä maailmassa he elävät, miksi kohderyhmä ottaisi meidän ajatukset vastaan, mikä heitä motivoi, millaista kieltä he käyttävät, mitä he elämältään haluavat...

